

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-04-08

NR: 27

KONTAKT: Tomas Lundberg, Pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registrator@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Risker för högre inflation men framförallt stor osäkerhet

Vice riksbankschef Villy Bergström talade idag på ett möte anordnat av Sparbanksstiftelsen i Västervik. Bergström redogjorde bland annat för bedömningen i den senaste inflationsrapporten och motiven bakom beslutet att sänka reporäntan.

"I den inflationsrapport som Riksbanken presenterade i mars konstateras att den fortsatt stora osäkerheten i omvärlden med fallande aktiepriser och fortsatt risk för krig i Irak medfört att konjunkturutsikterna försämrats något. Konjunkturåterhämtningen i omvärlden väntas bli långsammare och mer utdragen. Utvecklingen i flera av de stora euroländerna har varit svag och utsikterna för en tydlig återhämtning har försämrats. Den ekonomiska utvecklingen i USA framstår dock som mer robust med stigande vinster och fortsatt god produktivitetsutveckling. Utvecklingen i omvärlden medför att svensk export utvecklas lite sämre än väntat. I år bedöms de svenska hushållens köpkraft dessutom dämpas av höjda kommunal- och landstingsskatter, högre energipriser och stigande arbetslöshet. Tillväxten i svensk ekonomi bedöms bli ganska svag i år eller ca 1,7 procent för att de kommande två år växa med omkring 2,5 procent när industrikonjunkturen i både omvärlden och Sverige tar mer fart", sade Bergström.

"Trots den något svagare konjunkturutvecklingen har inflationen stigit kraftigt sedan förra inflationsrapporten och uppgick till 3,3 procent i februari. Detta beror i allt väsentligt på stigande energipriser och då särskilt de kraftigt höjda elpriserna. Energiprisuppgången bedöms dock vara av tillfällig natur och redan under våren väntas den falla tillbaka. Prognosen i inflationsrapportens huvudscenario pekar på en inflation, bortsett från energipriserna, på i genomsnitt omkring 2 procent de närmaste två åren. Energiprisernas uppgång och förväntade fall medför dock att inflationen, mätt med UND1X, på ett och två års sikt bedöms uppgå till 0,8 respektive 1,8 procent. Det är i huvudsak energiprisernas utveckling som bidrar till svängningarna i inflationen under prognosperioden", sade Bergström.

"Det är svårare än vanligt att idag bedöma den ekonomiska utvecklingen framöver till följd av det krig som pågår för fullt i Irak. Den finansiella prissättningen såväl som företagens och

■ hushållens förväntningar om framtiden har påverkats negativt av det spända säkerhetspolitiska läget under en längre tid. Kriget är nu inne på sin tredje vecka och det är ännu för tidigt att utesluta vara sig en sämre eller bättre utveckling än det som utgör huvudscenariot i Inflationsrapporten”, ansåg Bergström.

”Bortsett från de risker som sammanhänger med det pågående kriget finns också andra risker. Det kan t.ex. inte uteslutas att energipriserna får större effekt på övriga priser än de vi räknat med eller att de inte går ned lika snabbt som skisserat. Energipriserna kan leda till kompensationskrav i den avtalsrörelse som inleds under hösten. Lönerna för tjänstemän har ökat snabbare än för arbetare vilket också kan leda till kompensationskrav, liksom eventuella reaktioner på den pågående kommunala avtalsrörelsen. Dessa spänningar kan också försvåra en samordning mellan LO-förbunden i höstens avtalsrörelse. Risken finns att de nominella löneavtal som sluts på förbunds nivå blir inflationsdrivande. Eftersom ’allt ska räknas’ är utrymmet för löneavtalen på förbunds nivå bara ca 1,5 procent, enligt en grupp ekonomer från centrala organisationer på arbetsmarknaden. Samtidigt ska man komma ihåg att resursutnyttjandet har sjunkit vilket gör att trycket på lönerna från en hög efterfrågan på arbetskraft minskat. Men mot bakgrund av risken för kompensationskrav i lönerörelsen röstade jag med viss tvekan för en räntesänkning vid det senaste penningpolitiska mötet”, sade Bergström.

”Därtill känner jag en oro för utvecklingen på fastighetsmarknaden mot bakgrund av en hög skuldbörda i vissa regioner och en låg låneränta i utgångsläget. En räntesänkning riskerar att ge ytterligare press uppåt på fastighetspriserna. Risken är att hushållen i de mest expansiva regionerna kommer att hamna i svårigheter när ränteläget stiger, till följd av konjunkturuppgången och försämrade statsfinanser i Sverige och främst USA”, hävdade Bergström

”Vilket beslut om reporäntan som är lämpligt framöver beror givetvis på den fortsatta ekonomiska utvecklingen i spåren av Irakkriget men också av vilken inriktning den ekonomiska politiken totalt sett väntas få. Det är i detta sammanhang värt att notera den budgetuppgörelse som träffats mellan regeringen och dess samarbetspartier, vilken indikerar att de stabiliserande principer som väglett budgetpolitiken under senare år ligger fast”, avslutade Bergström.